

AD 18/26

LIMITE

CONF-UA 2

PŘÍSTUPOVÝ DOKUMENT

Předmět: SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE
- tematický okruh 1: Základní zásady

PŘÍSTUPOVÁ JEDNÁNÍ

Ukrajina

SPOLEČNÝ POSTOJ EU

(v návaznosti na vyjednávací postoj Ukrajiny AD 16/26 CONF-UA 1)

Tematický okruh jednání: 1

Základní zásady

Včetně fungování demokratických institucí, reformy veřejné správy, kapitoly 23 – Soudnictví a základní práva, kapitoly 24 – Právo, svoboda a bezpečnost, hospodářských kritérií, kapitoly 5 – Veřejné zakázky, kapitoly 18 – Statistika a kapitoly 32 – Finanční kontrola

Tento postoj Evropské unie vychází z jejího obecného postoje určeného pro přístupovou konferenci s Ukrajinou (dokument AD 9/24 CONF-UA 2) a podléhá zásadám jednání, jež byly v uvedeném obecném postoji potvrzeny, především:

- jakékoli názory na konkrétní kapitolu jednání vyjádřené Ukrajinou nebo EU nebudou mít v žádném případě vliv na případná stanoviska k jiným kapitolám;
- dohody dosažené v průběhu jednání o konkrétních kapitolách, včetně dohod částečných, nelze považovat za konečné, dokud nebude dosaženo celkové dohody o všech kapitolách;
- jakož i požadavkům uvedeným v bodech 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 50, 51 a 52 rámce pro jednání.

EU Ukrajinu vyzývá, aby pokračovala ve sbližování svých právních předpisů s *acquis* EU a v jeho účinném provádění a prosazování a aby obecně již před přistoupením rozvíjela politiky a nástroje tak, aby se co nejvíce blížily politikám a nástrojům EU.

EU bere na vědomí, že Ukrajina ve svém postoji (AD 16/26 CONF-UA 1) přijímá *acquis* EU v rámci tematického okruhu 1, jak platilo dne 3. června 2026, a že bude připravena je ode dne svého přistoupení k Evropské unii provádět.

1. Fungování demokratických institucí

EU konstatuje, že Ukrajina ve svém ústavním řádu stanovila základy **demokratického státu**, a vyzývá ji, aby navzdory omezením vyplývajícím ze stanného práva zajistila pokračující demokratickou konsolidaci. Konstatuje, že právní a institucionální rámec je příznivý pro uspořádání demokratických voleb. EU Ukrajinu vyzývá, aby zlepšila právní rámec v souladu s doporučeními OBSE/ODIHR, právními předpisy EU a mezinárodními a evropskými normami. Vítá pokračující úsilí Ukrajiny o posílení odolnosti vůči dezinformacím a zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování během voleb. Vyzývá Ukrajinu, aby i nadále posilovala transparentní, pluralitní a nezávislé mediální prostředí, a to i prostřednictvím přehodnocení a postupného ukončení vysílání „Telemaratonu“. Je třeba řešit nedostatky v boji proti nezákonnému financování kampaní a stran a zajistit větší transparentnost a účinný dohled, a to prostřednictvím lepšího dodržování a ověřování předpisů o financování kampaní a stran, zjednodušených a posílených kontrolních funkcí, odrazujících sankcí a odstranění mezer využívaných dárce, kteří jsou třetími stranami, k porušování předpisů.

EU konstatuje, že ukrajinský parlament nadále plní svou úlohu, ačkoli jeho dohled nad výkonnou mocí je v současné době omezen. Zdůrazňuje, že Ukrajina by měla ještě zlepšit celkovou transparentnost, kvalitu a účinnost legislativního procesu, a to i v době stanného práva. Dále konstatuje, že parlament by měl rovněž vytvořit spolehlivý rámec pro bezúhonnost, včetně kodexu chování poslanců a účinného monitorování omezení po skončení mandátu.

EU zdůrazňuje, že právní, regulační a institucionální rámec pro **organizace občanské společnosti** je obecně zaveden, avšak pro zajištění příznivého prostředí pro občanskou společnost je třeba ho zlepšit, zejména s cílem posílit mechanismy na ochranu organizací občanské společnosti a obránců lidských práv před hrozbami a nepřiměřeným tlakem, mimo jiné sladěním s *acquis* EU v oblasti soudních řízení proti účasti veřejnosti (SLAPP). EU zdůrazňuje, že Ukrajina musí zajistit zavedení účinných mechanismů spolupráce mezi státem a organizacemi občanské společnosti, včetně smysluplných konzultací s občanskou společností o legislativních a politických iniciativách.

2. Reforma veřejné správy

EU konstatuje, že **strategický rámec** Ukrajiny pro reformu veřejné správy je částečně v souladu s evropskými normami. Dále konstatuje, že řídicí a koordinační mechanismy pro jeho provádění jsou dobře zavedené. Zdůrazňuje, že v zájmu pokroku v reformách by měla být posílena kapacita veřejné služby a že je třeba zajistit finanční udržitelnost reforem.

EU konstatuje, že Ukrajina je částečně v souladu s evropskými normami, pokud jde o **rozvoj a koordinaci politik**. Zdůrazňuje, že Ukrajina musí modernizovat svůj regulační rámec a zlepšit normy pro fakticky podloženou tvorbu politik a pro tvorbu právních předpisů a zajistit účinné a inkluzivní veřejné konzultace.

EU konstatuje, že Ukrajina je částečně v souladu s evropskými normami v oblasti **veřejné služby a řízení lidských zdrojů**. Vyzývá Ukrajinu, aby ve větší míře uvedla svůj regulační rámec pro veřejnou službu v soulad se zásadami zásluh, transparentnosti a bezúhonnosti při výběrových a náborových řízeních. Měl by být obnoven a dále zlepšen transparentní a konkurenční nábor do státní služby na základě zásluh, přičemž je třeba náležitě zohlednit bezpečnostní situaci. EU zdůrazňuje, že je třeba shromažďovat a monitorovat údaje o důvodech propouštění, jakož i o počtu a kategoriích smluv na dobu určitou, aby se zabránilo zneužívání. Připomíná, že je třeba dokončit reformu systému odměňování státních zaměstnanců na základě klasifikace pracovních míst, aby byl zajištěn transparentní, konkurenceschopný a spravedlivý platový systém. Zdůrazňuje, že by měla pokračovat digitalizace řízení lidských zdrojů, která by měla být rozšířena v rámci všech orgánů veřejné správy.

EU konstatuje, že systém **organizace a odpovědnosti** Ukrajiny je částečně v souladu s evropskými normami. Vyzývá Ukrajinu, aby zlepšila vnitřní organizaci ministerstev, odpovědnost a mechanismy pro sledování výkonnosti mezi orgány dohledu a podřízenými subjekty. Dále Ukrajinu vyzývá, aby sladila své právní předpisy se zákonem o správním řízení a zajistila, že nebudou zavedeny žádné neodůvodněné výjimky z uplatňování tohoto zákona. EU zdůrazňuje, že je třeba zajistit plné provádění zákona o správním řízení a jeho monitorování. Ukrajinu rovněž vyzývá, aby dosáhla dalšího pokroku v decentralizační reformě.

EU konstatuje, že ukrajinský systém **poskytování služeb** vykazuje vysokou úroveň souladu s evropskými normami. Vyzývá Ukrajinu, aby pokračovala v dalším rozvoji sítě středisek administrativních služeb, zajišťujících přístup osobám se zvláštními potřebami a zdravotním postižením. EU Ukrajinu vyzývá, aby zajistila další sblížení právních předpisů s *acquis* EU v této oblasti.

EU konstatuje, že Ukrajina má dobře zavedený právní a institucionální rámec pro **řízení veřejných financí**. Zdůrazňuje, že je důležité, aby Ukrajina dále zlepšovala provádění právních předpisů. Vyzývá Ukrajinu, aby dále zlepšovala střednědobý rozpočtový rámec a kvalitu veřejných výdajů, a to zejména zlepšením metodiky pro přezkumy výdajů a prováděním ročních přezkumů výdajů státního rozpočtu. EU Ukrajinu vyzývá, aby posílila monitorování fiskálních rizik, a to zejména zlepšením metodiky pro posuzování fiskálních rizik spojených s veřejnými investicemi, státními podniky a místními rozpočty. Vybízí Ukrajinu, aby dále zlepšovala řízení veřejných investic v souladu s plánem reformy řízení veřejných investic a souvisejícím akčním plánem. EU Ukrajinu vybízí, aby posílila transparentnost rozpočtového procesu a dohled nad ním, a to zejména zajištěním včasné a pravidelné veřejné dostupnosti fiskálních údajů pro všechny subsektory vládních institucí, rozšířením rozsahu střednědobého rozpočtového plánování na vládní instituce a zřízením nezávislé fiskální instituce.

3. Kapitola 23 – Soudnictví a základní práva

EU vyzdvihuje skutečnost, že ukrajinský legislativní a institucionální rámec je částečně v souladu s *acquis* EU a příslušnými evropskými normami v oblasti **fungování soudnictví**. Bere na vědomí, že Ukrajina má v plánu dále posilovat nezávislost a kapacitu svých orgánů správy soudnictví a státních zastupitelství, výběr jejich členů na základě zásluh, zefektivnit soudní správu, zlepšit řízení a zdroje soudů, upevňovat odpovědnost a bezúhonnost na všech úrovních a zajišťovat dostupnost a kvalitu soudnictví a účinný výkon spravedlnosti v souladu s *acquis* EU a evropskými normami.

EU vítá pokrok Ukrajiny při podpoře **nezávislosti a nestrannosti** soudnictví. Bere s uspokojením na vědomí, že Ukrajina má v plánu dále posilovat odolnost justičních orgánů vůči případům vnitřního a vnějšího vměšování. Bere se znepokojením na vědomí nedávný vývoj, který může ohrozit pokrok v reformě soudnictví, zejména prodlevy ve jmenování kandidátů do nedávno obnovených institucí. Do budoucna musí Ukrajina dále posilovat nezávislost, integritu, postavení a kapacity orgánů správy a samosprávy soudnictví a státních zastupitelství a optimalizovat systém soudní správy a řízení soudů, jakož i státních zastupitelství. EU bere na vědomí závazek Ukrajiny zajistit systém náhodného přidělování případů státním zastupitelstvím na základě jasných a objektivních kritérií a dále zlepšit tento systém u soudů. Zdůrazňuje, že je důležité, aby Ukrajina nadále vyvíjela úsilí o posílení nezávislosti soudců obecných soudů, Nejvyššího soudu a Ústavního soudu, státních zástupců a státní soudní správy, včetně norem týkajících se vysoké míry bezúhonnosti, transparentnosti a zásluhovosti uplatňovaných při postupech výběru a jmenování a jejich dalšího zlepšování. Za tímto účelem EU zdůrazňuje, že je důležité do stávajících i budoucích výběrových řízení na dočasném základě smysluplně zapojit nezávislé odborníky jmenované mezinárodními partnery. Ukrajina musí odpolitizovat pozici nejvyššího státního zástupce, mimo jiné tím, že zajistí, aby postupy výběru a odvolávání byly objektivnější, transparentnější a více založené na zásluhách, a to při zohlednění evropských norem. Ukrajina by rovněž měla zlepšit systém vyloučení soudců s cílem uvést jej v soulad s evropskými normami.

EU konstatuje, že Ukrajina výrazně posílila svůj právní a institucionální rámec v oblasti **odpovědnosti**. Bere s uspokojením na vědomí, že Ukrajina nadále řádně provádí proces prověřování soudců a osvědčování státních zástupců. Aby však bylo dosaženo hmatatelných výsledků, je třeba prověřování a osvědčování urychlit. Zdůrazňuje, že Ukrajina musí pokračovat v posilování opatření pro předcházení korupci v soudnictví, a to zejména prostřednictvím zdokonaleného systému prohlášení o bezúhonnosti a ověřování soudců. EU rovněž konstatuje, že je třeba dále zlepšovat disciplinární rámec pro soudce a státní zástupce, včetně řešení nahromaděných nevyřízených případů v disciplinárních věcech, posílení disciplinárních opatření a jejich vymáhání, jakož i posílení generálního inspektorátu v rámci státního zastupitelství.

EU bere na vědomí úsilí Ukrajiny o zvýšení **kvality** soudnictví, mimo jiné prostřednictvím lepšího právního a institucionálního rámce pro výběr soudců a státních zástupců, stále je však třeba řešit závažný nedostatek soudců a podpůrného personálu. Nedostatek finančních a lidských zdrojů má negativní dopad na kvalitu a účinnost soudního systému. Je třeba zavést účinný systém pravidelného hodnocení výkonnosti soudců a státních zástupců založený na jasných a objektivních kritériích. EU Ukrajinu vyzývá, aby zlepšila **účinnost** soudního systému se zaměřením na řešení nahromaděných nevyřízených případů a nedostatečné jednotnosti judikatury a aby dosáhla pokroku, pokud jde o systém digitalizace v této oblasti. EU zdůrazňuje, že je důležité urychleně zřídit a uvést do plného provozu nový správní soud, který by řešil případy proti národním státním agenturám, a to na základě důvěryhodného výběrového řízení se smysluplným zapojením nezávislých odborníků jmenovaných mezinárodními partnery. Zdůrazňuje dále, že je třeba reformovat advokátní komoru a Národní školu pro soudce, mimo jiné smysluplným zapojením nezávislých odborníků jmenovaných mezinárodními partnery, sladit odbornou přípravu soudců a státních zástupců s evropskými normami, mimo jiné zavedením transparentního výběrového řízení založeného na zásluhách pro Národní školu pro soudce a modernizací jejich učebních osnov, metod výuky, posuzování potřeb a hodnocení, a pokračit v reformě právního vzdělávání, mimo jiné prostřednictvím institucionálního oddělení právního vzdělávání od odborné přípravy v oblasti prosazování práva. Ukrajina by rovněž měla zlepšit právní předpisy týkající se řízení před Ústavním soudem s přihlédnutím k doporučením Benátské komise, přijmout systémová opatření ke zlepšení výkonu rozhodnutí vnitrostátních soudů a Evropského soudu pro lidská práva, mimo jiné revizí legislativních moratorií a zajištěním odpovídajícího shromažďování údajů o výkonu, a rozšířit alternativní řešení sporů a dále rozvíjet právní pomoc.

EU zdůrazňuje, že je třeba, aby Ukrajina dosáhla hmatatelného pokroku v boji proti beztrestnosti v případě nejzávažnějších mezinárodních zločinů na vnitrostátní úrovni, a to zejména dalším prováděním ustanovení Římského statutu Mezinárodního trestního soudu v ukrajinském právním systému a zajištěním trvalého pokroku při dosahování přesvědčivých výsledků v oblasti vnitrostátního vyšetřování, stíhání a odsouzení nejzávažnějších mezinárodních zločinů.

EU konstatuje, že legislativní a institucionální rámec Ukrajiny pro **boj proti korupci** se postupně zlepšuje a je částečně v souladu s *acquis* EU. Zdůrazňuje, že jsou zapotřebí další podstatná zlepšení jak v oblasti preventivních, tak i represivních opatření. EU důrazně poukazuje na to, že je třeba zajistit nezávislost a efektivitu specializovaných protikorupčních institucí a jiných relevantních institucí dalším posílením jejich kapacit a mandátů. Dále zdůrazňuje, že Ukrajina musí rozšířit jurisdikci Národního protikorupčního úřadu Ukrajiny tak, aby zahrnovala všechny vysoce rizikové veřejné pozice včetně vedení úřadu prezidenta, vedoucích regionálních správních orgánů atd., a udělit Specializovanému protikorupčnímu státnímu zastupitelství (SAPO) operační kapacity a nezbytné pravomoci k zahájení trestního řízení proti poslancům bez souhlasu nejvyššího státního zástupce. EU Ukrajinu vyzývá, aby dále posílila rámec pro předcházení korupci na ústřední i místní úrovni, mimo jiné prostřednictvím cílených protikorupčních opatření. Dále Ukrajinu vyzývá, aby nepřetržitě prováděla rámec protikorupční politiky, který zahrnuje začleňování hlediska boje proti korupci, specializovaná posouzení a opatření specifická pro daný kontext a zaměřená na nejzranitelnější odvětví, jako jsou soudnictví, prosazování práva, zadávání veřejných zakázek (zejména zadávání zakázek v oblasti obrany), státní podniky, infrastruktura, cla a daně, stavebnictví a hospodaření s půdou, přírodní zdroje a těžba a vzdělávání. EU zdůrazňuje, že zvláštní pozornost by měla být věnována správě zdrojů spojených s mezinárodní pomocí a obnovou v souvislosti s válkou, a to i ze strany EU. Pokud jde o prosazování, EU rovněž zdůrazňuje, že Ukrajina musí dosáhnout dalšího pokroku v boji proti beztrestnosti a systémovým vzorcům korupce na ústřední a místní úrovni, což bude vyžadovat odpovídající zdroje a důrazné a holistické přístupy založené na skutečném politickém odhodlání a dlouhodobé strategické vizi. EU připomíná, že k tomu je zapotřebí významný pokrok směrem k dosažení přesvědčivých výsledků v oblasti vyšetřování, stíhání a odsouzení v případech korupce, zejména pravomocných odsouzení na vysoké úrovni. EU připomíná závazek Ukrajiny zrušit automatické uzavření významných protikorupčních případů po uplynutí lhůt pro vyšetřování v rámci přípravného řízení a zdůrazňuje, že by tato ustanovení měla být u všech případů zrušena a že by měly být přezkoumány stávající lhůty, aby bylo zajištěno účinné vyšetřování.

EU konstatuje, že právní a institucionální rámec Ukrajiny je částečně v souladu s *acquis* EU a evropskými normami v oblasti **základních práv**, a zdůrazňuje, že je třeba posílit jeho provádění, aby bylo zaručeno požívání základních práv všemi osobami v praxi, a to včetně posílení kapacit a nezávislosti orgánů působících v oblasti lidských práv.

EU konstatuje, že pokud jde o předcházení mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení a o **vězeňský systém**, právní a institucionální rámec je obecně zaveden, některé aspekty však nejsou v souladu s evropskými normami v této oblasti. Bere na vědomí závazek Ukrajiny právní rámec v tomto ohledu aktualizovat. EU zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí k provedení rozsudků Evropského soudu pro lidská práva v této oblasti a k řešení doporučení Evropského výboru pro předcházení mučení tím, že se bude řešit přeplněnost věznic, špatné zacházení se zadrženými a odsouzenými osobami a špatné podmínky ve věznicích a zajišťovacích zařízeních.

EU konstatuje, že právní rámec v oblasti **ochrany údajů** není plně v souladu s *acquis* EU. Zdůrazňuje, že Ukrajina musí dosáhnout plného souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů a směrnicí o prosazování práva. EU zdůrazňuje, že je důležité urychleně přijmout návrhy zákonů o ochraně osobních údajů a o Národní komisi pro ochranu osobních údajů a přístupu k veřejným informacím. Je třeba výrazně rozšířit institucionální kapacity, aby byly v souladu s výsadami udělenými Úřadu pro ochranu údajů podle *acquis* EU.

EU konstatuje, že pokud jde o **svobodu projevu**, je právní a institucionální rámec Ukrajiny částečně v souladu s *acquis* EU a příslušnými evropskými normami. Bere na vědomí plány Ukrajiny dosáhnout souladu s *acquis* EU v oblasti strategických soudních řízení proti účasti veřejnosti, evropským aktem o svobodě médií, jakož i nařízením o digitálních službách. EU zdůrazňuje, že Ukrajina by měla pokračovat ve svém úsilí o zajištění plné nezávislosti regulačního orgánu pro sdělovací prostředky, Národní rady Ukrajiny pro televizní a rozhlasové vysílání. Zdůrazňuje rovněž význam záruk pro nezávislé fungování veřejnoprávních médií a pravidel pro přidělování státní reklamy, rychlého a účinného uplatňování opatření a záruk pro bezpečnost a nezávislost novinářů, respektování jejich úlohy v oblasti informování veřejnosti, odpovědnost za jakékoli případy zastrašování a obtěžování novinářů, provádění opatření na podporu místních veřejnoprávních médií a odpovídajícího a důsledného postoje k přístupu novinářů k informacím, a to i v kontextu stanného práva. EU zdůrazňuje, že by měly být neprodleně provedeny reformy týkající se médií, aby se snížilo riziko opětovného vzniku monopolních nebo oligarchických struktur. Bere na vědomí, že Ukrajina zamýšlí provádět plán na podporu obnovení pluralitního, transparentního a nezávislého poválečného mediálního prostoru po skončení nebo zrušení stanného práva.

Pokud jde o **genderovou rovnost a nediskriminaci**, v nichž Ukrajina dosáhla částečného souladu s *acquis* EU, bere EU na vědomí plány Ukrajiny zajistit harmonizaci i se směrnicemi EU o minimálních normách pro orgány pro rovné zacházení. Zdůrazňuje, že je třeba usilovat o to, aby byl právní rámec pro boj proti nenávisným verbálním projevům a trestným činům z nenávisi uveden v soulad s rámcovým rozhodnutím o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva. Bere na vědomí plán Ukrajiny změnit odpovídajícím způsobem svůj trestní zákoník a trestní řád. EU konstatuje, že právní rámec v oblasti nediskriminace není dostatečně jasný, pokud jde o rozsah (oblasti) ochrany před diskriminací, bere však na vědomí plán Ukrajiny posílit své právní předpisy, včetně opatření pro předcházení diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity a boj proti ní, a doplnit své právní předpisy o bezplatnou právní pomoc pro oběti těchto trestných činů. EU vítá plán Ukrajiny přijmout zákon, kterým bude zaveden institut registrovaného partnerství (včetně partnerství osob stejného pohlaví), a to v souladu s rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva z 1. června 2023. Zdůrazňuje, že je třeba uvést vnitrostátní právní předpisy v plný soulad s právními předpisy EU v oblasti rovnosti a nediskriminace. EU bere na vědomí plány Ukrajiny zajistit plný soulad s *acquis* EU v oblasti genderové rovnosti a boje proti násilí páchanému na ženách a domácímu násilí, zejména účinně bojovat proti všem formám genderově podmíněného násilí a domácího násilí, jakož i zlepšit dostupnost a udržitelnost specializovaných podpůrných služeb pro oběti násilí. EU zdůrazňuje, že je třeba zlepšit provádění antidiskriminačních právních předpisů a právních předpisů postihujících nenávisné verbální projevy, jakož i kapacity úředníků donucovacích orgánů a parlamentního komisaře pro lidská práva. Vybízí Ukrajinu, aby zajistila shromažďování údajů o násilí páchaném na ženách a domácím násilí, jakož i o diskriminaci rozčleněné podle předpojatosti a druhu trestného činu. EU bere na vědomí plány Ukrajiny zlepšit systém monitorování a zaznamenávání trestných činů motivovaných nesnášenlivostí na základě genderové identity a sexuální orientace, jakož i zlepšit systematické shromažďování a analýzu údajů o genderových nerovnostech.

EU bere na vědomí, že Ukrajina přijímá opatření s cílem dále podpořit práva **osob se zdravotním postižením**, mimo jiné pokud jde o požadavky na přístupnost u výrobků a služeb, a zajistit prováděním komplexní strategie pokrok směrem k deinstitucionalizaci. Zdůrazňuje, že je třeba vyvinout úsilí v zájmu provedení evropských a mezinárodních norem v této oblasti, včetně Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, jakož i dalšího sblížení s *acquis* EU. EU Ukrajinu rovněž vyzývá, aby pokračovala v přechodu na systém posuzování zdravotního postižení založený na lidských právech.

EU bere na vědomí plán Ukrajiny prosazovat a posílit ochranu **práv dítěte** online i offline dalším sladěním s *acquis* EU a evropskými normami v oblasti justice vstřícné k dětem, posílením mechanismu sociální ochrany dětí a zajištěním práva dětí na výchovu v bezpečném prostředí. Konstatuje, že je důležité, aby Ukrajina dosáhla přesvědčivého pokroku v zavádění integrovaného systému ochrany dětí a deinstitucionalizaci dětí mimo rodičovskou péči, jakož i dětí se zdravotním postižením a v zajišťování přechodu k rodinné nebo komunitní péči, a to i se zřetelem k přípravě na návrat dětí vysídlených v důsledku útočné války Ruska, včetně dětí, které Rusko protiprávně deportovalo nebo přemístilo. To vyžaduje také zajištění dostupnosti kvalitních, rozčleněných a aktualizovaných údajů o dětech v ústavech.

EU bere na vědomí závazek Ukrajiny posílit soulad s *acquis* EU v oblasti procesních práv podezřelých a obviněných osob v trestním řízení. Pokud jde o práva obětí trestných činů, bere na vědomí plán Ukrajiny přijmout zákon o odškodnění obětí násilných trestných činů a Ukrajinu vyzývá, aby učinila další legislativní kroky k dosažení souladu se směrnicí o právech obětí, zejména pokud jde o otázky týkající se individuálního posuzování obětí a dostupnosti zvláštních ochranných opatření, a to i pro dětské oběti trestných činů.

EU konstatuje, že právní rámec Ukrajiny je obecně v souladu s evropskými normami týkajícími se práv **příslušníků národnostních menšin**. Zdůrazňuje, že po skončení stanného práva by měl být právní rámec dále přezkoumán s ohledem na evropské normy, aby byla v plné míře zajištěna práva jednotlivých národnostních menšin na základě jejich konkrétní situace. EU Ukrajinu vyzývá, aby i nadále vedla smysluplné konzultace se zástupci národnostních menšin a zajistila odpovědným orgánům přiměřené zdroje a budování kapacit. V této souvislosti bere na vědomí plán Ukrajiny posílit schopnost parlamentního komisaře pro lidská práva sledovat informace o právech příslušníků národnostních menšin (komunit) a identifikovat případy diskriminačních opatření a postupů. EU Ukrajinu vyzývá, aby aktualizovala údaje ze sčítání obyvatel z roku 2001. Zdůrazňuje, že Rada pro národnostní menšiny by se měla dále rozvíjet v reprezentativní orgán pro dialog s ukrajinskými orgány o politikách týkajících se národnostních menšin.

EU zdůrazňuje, že Ukrajina musí zajistit plné uvedení svého legislativního rámce v soulad s *acquis* EU, aby bylo po přistoupení zajištěno plné požívání **práv vyplývajících z občanství EU**.

4. Kapitola 24 – Spravedlnost, svoboda a bezpecnost

EU konstatuje, že právní rámec Ukrajiny v oblasti **boje proti závažné a organizované trestné činnosti** a spolupráce v oblasti prosazování práva je částečně v souladu s *acquis* EU. Zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí v zájmu rozvoje právního a strategického rámce v souladu s výsledky vnitrostátního posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti (SOCTA) a v zájmu budování institucionální kapacity pro provádění tohoto rámce, zejména pokud jde o policejní práci založenou na zpravodajských informacích, správu a analýzu informací a meziagenturní spolupráci. EU Ukrajinu vybízí, aby zajistila řádné provádění zastřešujícího strategického plánu pro reformu oblasti prosazování práva na období 2023–2027 a odpovídajícího akčního plánu pro jeho provádění. Dále Ukrajinu vyzývá, aby jasně vymezila vyšetřovací pravomoci jednotlivých vyšetřovacích orgánů v přípravném řízení a postupně zavedla elektronický systém řízení případů. EU Ukrajinu vyzývá, aby posílila celkovou strategickou a operativní koordinaci v boji proti závažné a organizované trestné činnosti a modernizovala právní předpisy týkající se ochrany svědků a zpravodajství o trestné činnosti. Zdůrazňuje, že Ukrajina musí posílit nezávislost a integritu a zajistit dostatečné zdroje donucovacích orgánů a rovněž zavést transparentní postupy pro nábor a výběr zaměstnanců na vedoucí pozice v donucovacích orgánech a na státních zastupitelstvích založené na zásluhách. Ukrajina musí přijmout a provést zákon o komplexní reformě Státního úřadu pro vyšetřování po vzoru ukrajinského Úřadu pro hospodářskou bezpečnost, a to se smysluplným zapojením nezávislých odborníků jmenovaných mezinárodními partnery. EU vyzdvihuje skutečnost, že pozitivní výsledky přináší spolupráce Ukrajiny v oblasti prosazování práva a justiční spolupráce s členskými státy EU, agenturou CEPOL, Europolem, Eurojustem a Úřadem evropského veřejného žalobce (EPPO), jakož i velmi aktivní zapojení do platformy EMPACT. EU konstatuje, že toto úsilí by mělo být dále zintenzivněno. Ukrajina rovněž spolupracuje s Eurojustem v rámci společného vyšetřovacího týmu pro nejzávažnější mezinárodní zločiny, které byly podle dostupných zpráv na Ukrajině spáchány, jakož i s Mezinárodním střediskem pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině (ICPA) a vyslala rovněž styčného úředníka k úřadu EPPO na ústřední úrovni.

EU zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí v zájmu konsolidace výsledků vyšetřování, stíhání a pravomocných odsouzení ve všech oblastech závažné a organizované trestné činnosti, včetně praní peněz. Konstatuje, že reakce donucovacích orgánů na organizovanou trestnou činnost, zejména vyšetřování vysoce rizikových zločineckých sítí, musí být proaktivnější a systematictější. Rovněž zdůrazňuje, že Ukrajina by měla prokázat, že při řešení závažné a organizované trestné činnosti, včetně praní peněz, věrohodným a systematickým způsobem zahajuje finanční vyšetřování, které vede ve vyšší míře k zabavování a konfiskaci majetku. EU Ukrajinu vybízí, aby nejen zvýšila míru využívání finančních vyšetřování, ale aby také rozvíjela svou schopnost řešit složité finanční případy. Ukrajina by měla zajistit, aby příslušné právní předpisy týkající se vyšetřování a kriminalizace praní peněz a financování terorismu byly v souladu s *acquis* EU a mezinárodními normami, jako jsou normy Finančního akčního výboru a výboru Moneyval. EU bere na vědomí závazek Ukrajiny budovat kapacity v oblasti zmrazování a konfiskace majetku a vyzývá ji, aby posílila příslušné právní předpisy a reformovala svůj systém vymáhání a správy majetku, včetně účinné reformy Národní agentury pro vyhledávání, dohledávání a správu majetku pocházejícího z korupce a jiných trestných činů (ARMA), a to v souladu s Plánem pro Ukrajinu.

EU Ukrajinu vyzývá, aby přijala veškerá nezbytná legislativní i prováděcí opatření s cílem dosáhnout úplného souladu s *acquis* EU v oblasti **kyberkriminality** a aby se v zájmu účinného boje proti kyberkriminalitě připojila k druhému dodatkovému protokolu k Budapeštské úmluvě. Ukrajina by rovněž měla prokázat dobré výsledky, pokud jde o prevenci a potlačování kyberkriminality, a za tímto účelem posílit lidské kapacity aktérů vnitrostátního systému kybernetické bezpečnosti.

EU bere na vědomí plán Ukrajiny sladit svůj regulační rámec v plné míře s mezinárodními normami a *acquis* EU, pokud jde o **pohlavní zneužívání dětí, a to i online**, a posílit své celkové kapacity a Ukrajinu vyzývá, aby věnovala zvláštní pozornost ochraně a prevenci (včetně předcházení opakované viktimizaci) pohlavního zneužívání dětí online i offline.

EU bere na vědomí, že se na Ukrajině nachází velký počet palných zbraní, a to i v rukou civilistů, a Ukrajinu vyzývá, aby předcházela nedovolenému držení **palných zbraní a ručních palných a lehkých zbraní** a **obchodování** s nimi a aby proti nim bojovala. Ukrajinu vyzývá, aby plně zprovoznila své národní kontaktní místo pro palné zbraně a jednotný registr zbraní. Zdůrazňuje, že by Ukrajina měla vynakládat větší úsilí v zájmu zvyšování informovanosti, osvěty a vzdělávání se zaměřením na nebezpečí a rizika, která souvisejí se zneužíváním ručních palných a lehkých zbraní, jejich nevoleným držením a obchodováním s nimi, jakož i v zájmu omezování počtu nedovolených palných zbraní formou legalizace, dobrovolného odevzdávání a znehodnocování. EU vítá skutečnost, že Ukrajina plánuje vypracovat národní akční plán pro boj proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi, který by zahrnoval všechny důležité oblasti, a zdůrazňuje, že by mu mělo předcházet komplexní vnitrostátní posouzení hrozeb v oblasti kontroly ručních palných a lehkých zbraní.

EU poukazuje na skutečnost, že Ukrajina je zemí původu, tranzitní zemí i cílovou zemí, pokud jde o **obchodování s lidmi**, a že je třeba, aby posílila svá opatření proti tomuto obchodování se zaměřením na ohrožené osoby a děti. Zdůrazňuje, že Ukrajina by měla s *acquis* EU plně sladit své právní předpisy týkající se obchodování s lidmi, včetně odpovědnosti právnických osob za trestné činy obchodování s lidmi, a že by měla zavést přísnější kontrolu nad právnickými osobami, zejména nad těmi, které se zabývají náhradním mateřstvím a jinými reprodukčními technologiemi a dětmi, s cílem předcházet obchodování s lidmi a odhalovat jej. EU bere na vědomí, že Ukrajina pracuje na národním akčním plánu pro boj proti obchodování s lidmi a plánuje přijmout postupy pro udělení statusu oběti a zajistit včasnou finanční pomoc obětem, jakož i posílit mezinárodní spolupráci s cílem zajistit právní ochranu a pomoc ukrajinským obětem obchodování s lidmi v zahraničí. Zdůrazňuje, že při všech vyšetřováních a stíháních je nezbytné důsledně uplatňovat přístup zaměřený na oběti. Zdůrazňuje, že Ukrajina v této oblasti zatím nevykázala přesvědčivé výsledky, pokud jde o proaktivní vyšetřování, stíhání a pravomocná odsouzení.

EU bere na vědomí, že právní rámec Ukrajiny v oblasti drog je částečně v souladu s *acquis* EU, a Ukrajinu vyzývá, aby zajistila jeho plný soulad. Konstatuje, že **spolupráce** ukrajinských donucovacích orgánů týkající se **problematiky drog** s jejich protějšky v členských státech EU je na dobré úrovni. Vyzývá Ukrajinu, aby přijala zastřešující strategický rámec v oblasti drog, který se bude týkat jak snižování nabídky a poptávky, tak i škodlivých účinků drog. EU dále bere na vědomí, že Ukrajina hodlá posílit a z operačního hlediska upevnit svůj institucionální rámec, zejména rozšířením kapacit Národního střediska pro sledování drog a zavedením vnitrostátního systému včasného varování pro výměnu informací o nových psychoaktivních látkách. Zdůrazňuje, že kromě sladění legislativního a strategického rámce s *acquis* EU bude zásadní, aby Ukrajina prokázala přesvědčivé výsledky, pokud jde o zabavování drog, trestní stíhání a odsouzení v případech souvisejících s drogami, jakož i systematickou konfiskaci majetku pocházejícího z trestné činnosti a rychlé ničení zabavených drog. EU Ukrajinu rovněž vyzývá, aby v úzké spolupráci s Agenturou Evropské unie pro drogy (EUDA) dále rozvíjela shromažďování údajů o všech ukazatelích souvisejících s drogami a aby zintenzivnila operativní spolupráci v boji proti obchodu s drogami, a to i v rámci platformy EMPACT a s Europolem.

EU konstatuje, že právní rámec Ukrajiny pro **boj proti terorismu** je částečně v souladu s *acquis* EU. Zdůrazňuje, že je třeba dále vyvíjet úsilí s cílem řešit otázku kriminalizace trestných činů souvisejících s terorismem, financování terorismu a praní peněz. Bere na vědomí závazek přijmout nezbytné změny za účelem sladění s právními předpisy o prekurzorech výbušnin, teroristickém obsahu online a ochraně kritické infrastruktury. Vyzývá Ukrajinu, aby přijala strategický rámec pro předcházení radikalizaci a násilnému extremismu, a konstatuje, že Ukrajina je odhodlána zlepšit svůj institucionální rámec jmenováním ústředního subjektu odpovědného za koordinaci prevence radikalizace a násilného extremismu. Bere na vědomí, že se Ukrajina zavazuje posílit odolnost **kritické infrastruktury** dalším sbližováním s *acquis* EU, jasným vymezením příslušných orgánů a jejich pravomocí a zřízením jednotného kontaktního místa pro koordinaci záležitostí souvisejících s odolností kritických subjektů, jakož i posílením mezinárodní spolupráce.

EU bere na vědomí, že v právních předpisech Ukrajiny jsou zakotveny hlavní zásady **justiční spolupráce v trestních, občanských a obchodních věcech**, nicméně je nutno zajistit větší soulad, jakož i provádění *acquis* EU, včetně ústavních změn umožňujících vydávání ukrajinských občanů. Zdůrazňuje ochotu Ukrajiny zaměřit se na provádění a řádné uplatňování příslušných mezinárodních úmluv, zejména Haagské úmluvy. Vyzývá Ukrajinu, aby posílila svou správní kapacitu s cílem splnit požadavky EU v oblasti justiční spolupráce v trestních, občanských a obchodních věcech a aby zajistila účinnou spolupráci s Eurojustem a úřadem EPPO.

EU bere na vědomí, že Ukrajina ratifikovala **Římský statut Mezinárodního trestního soudu**. Zdůrazňuje, že provedení ustanovení Římského statutu Mezinárodního trestního soudu v ukrajinském právním systému má klíčový význam pro posílení ukrajinského soudního systému při výkonu trestní pravomoci nad osobami odpovědnými za **mezinárodní zločiny**. EU dále bere na vědomí, že Ukrajina v souvislosti s ratifikací Římského statutu Mezinárodního trestního soudu přijala první zákon, kterým se mění trestní zákoník a trestní řád Ukrajiny. Vyzývá Ukrajinu, aby v rámci systémového a dlouhodobého reformního úsilí učinila veškeré nezbytné kroky k úplné harmonizaci ukrajinského právního řádu s Římským statutem.

EU konstatuje, že pokud jde o **migraci**, Ukrajina musí vymezit a provádět jasné mechanismy koordinace mezi státními orgány zapojenými do řízení migrace, a zejména vytvořit mechanismus pro meziagenturní koordinaci v případě migrační krize. Vyzývá Ukrajinu, aby v tomto ohledu dokončila reformu Státní migrační služby. EU bere na vědomí plán Ukrajiny přijmout nezbytné změny v oblasti legální migrace s cílem dosáhnout souladu s pravidly jednotného povolení k práci a pobytu pro státní příslušníky třetích zemí (včetně sezónních pracovníků), s některými ustanoveními o sloučení rodiny a dlouhodobě pobývajících rezidentech, s pravidly týkajícími se podmínek vstupu a pobytu vysoce kvalifikovaných pracovníků prostřednictvím modré karty EU a pro studenty a výzkumné pracovníky a s pravidly týkajícími se osob převedených v rámci společnosti. Dále bere na vědomí plán Ukrajiny dosáhnout souladu s příslušným *acquis* EU v oblasti nelegální migrace, zejména pokud jde o převaděčství migrantů, a vyzývá Ukrajinu, aby přijala změny k dosažení souladu se směrnicí o sankcích vůči zaměstnavatelům. Zdůrazňuje, že v oblasti migrace je třeba navýšit finanční, lidské a technické zdroje, zejména s cílem lépe předcházet nelegální migraci a řešit ji. Vyzývá Ukrajinu, aby zajistila odpovídající přijímací kapacity a uplatňovala postupy navrácení v souladu s *acquis* EU.

EU Ukrajinu vyzývá, aby dosáhla plného souladu s *acquis* EU v oblasti **azylu**, zejména pokud jde o včasnou identifikaci kategorií osob ve zranitelném postavení a zajištění práv osob žádajících o azyl. Ukrajinu rovněž vyzývá k posílení svých kapacit, aby se připravila na zvýšení počtu žadatelů o azyl a uprchlíků, a k posílení specializovaných státních orgánů, mimo jiné přidělením odpovídajících zdrojů.

EU konstatuje, že **vízová politika** Ukrajiny dosud není plně v souladu s vízovou politikou EU, a vyzývá ji, aby za účelem postupného sblížení již nyní zohlednila *acquis* EU v oblasti víz, a prokázala tak, že je odhodlána dosáhnout plného souladu. EU Ukrajinu rovněž vyzývá, aby zajistila plný soulad se seznamem zemí s vízovou povinností, zejména se zaměřením na země, které pro EU představují riziko nelegální migrace nebo bezpečnostní riziko. Rovněž konstatuje, že informační systémy Ukrajiny budou vyžadovat další technické úpravy, aby byly v souladu s Vízovým informačním systémem (VIS), což lze provést po přistoupení.

Pokud jde o **schengenské a vnější hranice**, EU bere na vědomí trvalou a dobrou operativní spolupráci s agenturou Frontex v oblasti ostrahy hranic a odborné přípravy. Vyzývá Ukrajinu, aby v této spolupráci pokračovala. Ukrajinu také vyzývá k provádění účinného a účelného systému správy hranic v souladu s metodikou evropské integrované správy hranic. Připomíná, že podstatné části schengenského *acquis*, včetně neprovádění kontrol na vnitřních hranicích, budou podmíněny splněním dalších objektivních požadavků ze strany Ukrajiny, které budou ověřeny v rámci schengenského hodnotícího mechanismu. Bere na vědomí závazek Ukrajiny přijmout schengenský akční plán pro přípravu na vstup do schengenského prostoru.

Pokud jde o **padělání eura**, EU bere na vědomí, že Ukrajina by měla posílit meziagenturní spolupráci při kriminalizaci padělání měny, a bere na vědomí plán Ukrajiny na posílení Úřadu pro hospodářskou bezpečnost. Ukrajinu rovněž vyzývá, aby ratifikovala a provedla ženevskou Mezinárodní úmluvu o potírání penězokazectví.

5. Hospodářská kritéria

EU konstatuje, že Ukrajina je odhodlána stát se **fungující tržní ekonomikou**. Zdůrazňuje pokračující domácí konsensus ohledně základních prvků hospodářské politiky, včetně závazku k fiskální udržitelnosti, makrofinanční stabilitě a uplatňování tržních zásad. Poukazuje na to, že neodůvodněná agrese Ruska představuje pro hospodářskou činnost extrémní tlak. Konstatuje, že navzdory určitému pokroku v posledních letech omezuje účinné fungování tržního hospodářství i nadále slabé podnikatelské prostředí, vysoká úroveň neformální ekonomické aktivity a nízká úroveň přístupu k financování a inovacím. Vyzývá Ukrajinu, aby se systematicky a důkladně zabývala jak politickými doporučeními EU uvedenými v balíčcích týkajících se rozšíření, tak závazky v rámci Plánu pro Ukrajinu, které pro Ukrajinu budou vodítkem při plnění hospodářských kritérií a řešení problematiky neformální ekonomiky. Vybízí Ukrajinu, aby plnila své závazky v rámci programů MMF a s jakýmkoli dalšími mezinárodními organizacemi, které by pro Ukrajinu mohly být vodítkem při plnění hospodářských kritérií.

EU konstatuje, že Ukrajina dosahuje pokroku z hlediska **schopnosti vyrovnat se s konkurenčním tlakem a tržními silami v rámci Unie**. EU bere s uspokojením na vědomí, že navzdory přetrvávajícím nedostatkům a přes mimořádně náročnou situaci způsobenou záměrnými útoky Ruska na ukrajinskou energetickou a dopravní infrastrukturu Ukrajina vyvinula značné úsilí o zachování své energetické a dopravní infrastruktury, jakož i o pokrok v digitalizaci hospodářství a kvalitě vzdělávání. Zdůrazňuje rovněž, že je třeba pokračovat v investicích do všech oblastí fyzické infrastruktury, které by měly být podpořeny lepším řízením veřejných investic a reformami v oblasti správy a řízení. Vyzývá Ukrajinu, aby zlepšila svou produktivitu a konkurenceschopnost, kterým v současné době brání nedostatek pracovních sil a trvale nízké výdaje na výzkum, vývoj a inovace.

EU Ukrajinu vyzývá, aby zajistila odpovědnost za správu a řízení soukromých i státních podniků tím, že vyjasní povinnosti správních rad při provádění politik řízení rizik, včetně boje proti korupci. Vyzývá Ukrajinu, aby zabránila riziku opětovného vzniku oligarchických nebo monopolních struktur v odvětvích procházejících privatizací.

6. Kapitola 5 – Veřejné zakázky

EU konstatuje, že ukrajinský systém zadávání veřejných zakázek je částečně v souladu s *acquis* EU. Vyzývá Ukrajinu, aby zajistila zásadu rovného zacházení s hospodářskými subjekty z EU a Ukrajiny v rámci celého systému zadávání veřejných zakázek, včetně klasických odvětví a odvětví veřejných služeb, koncesí a partnerství veřejného a soukromého sektoru a zadávání zakázek v oblasti obrany. Pokud jde o **klasická odvětví a odvětví veřejných služeb**, vyzývá EU Ukrajinu, aby přezkoumala oblast působnosti právních předpisů, výjimky z nich, důvody pro použití vyjednávacího řízení, definice a smíšené zakázky, odhad hodnoty, výběr a kritéria pro zadání, metody zadávání zakázek, jakož i změny a ukončení smluv. Bere na vědomí, že Ukrajina v oblasti **koncesí a partnerství veřejného a soukromého sektoru** vykazuje částečný soulad, a vyzývá ji, aby revidovala ustanovení o lokalizaci – a zejména o požadavcích na usazování –, definici, výběru a vyloučení hospodářských subjektů a omezení provozního rizika pro soukromou stranu. EU zdůrazňuje, že Ukrajina musí zlepšit své právní předpisy týkající se **zadávání zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti**, zajistit nezávislost obou agentur pro zadávání veřejných zakázek, řešit nedostatky týkající se nedostatečné definice veřejných zadavatelů, absence určitých postupů, kritérií a požadavků na kvalifikaci hospodářských subjektů, neúplných ustanovení o subdodávkách a chybějící zvláštní mechanismy přezkumu v oblasti obrany.

EU bere na vědomí nepříliš velikou přípravu Ukrajiny z hlediska **kapacity pro provádění a prosazování právních předpisů** v oblasti zadávání veřejných zakázek. Zdůrazňuje, že Ukrajina nemá k dispozici dostatečné lidské a finanční zdroje pro řízení systému zadávání veřejných zakázek, zároveň však zachovává dostatečnou kapacitu k provádění a prosazování postupů zadávání veřejných zakázek, zejména využívání elektronického systému zadávání veřejných zakázek. Vyzývá Ukrajinu, aby zvýšila transparentnost svého systému zadávání veřejných zakázek tím, že výrazně sníží počet zadávacích řízení vedených mimo elektronický systém zadávání veřejných zakázek, zavede jasná pravidla pro uplatňování necenových kritérií a lepší metody definování požadavků před nabídkovým řízením a metodiky výpočtu nákladů. Vyzývá Ukrajinu, aby dále zlepšovala účinnost kontrolního a monitorovacího orgánu.

EU konstatuje, že Ukrajina dosáhla částečného souladu s *acquis* týkajícím se **opravných prostředků**. Vyzývá Ukrajinu, aby revidovala své právní předpisy a zabývala se nesrovnalostmi, pokud jde o lhůty pro podávání stížností a odkladné lhůty, které mají negativní dopad na účinnost odvolacího systému. Zdůrazňuje, že Ukrajina musí revidovat své právní předpisy týkající se nápravných opatření, která se vztahují na koncese a partnerství veřejného a soukromého sektoru, zjednodušené zadávání veřejných zakázek a přímé zakázky zadávané mimo elektronický systém zadávání veřejných zakázek, a uvést je více v soulad s *acquis*. EU zdůrazňuje, že by Ukrajina měla dále vytrvat v úsilí o zlepšování administrativních kapacit ukrajinského Antimonopolního výboru. Bere na vědomí, že Ukrajina pokračuje ve zlepšování systému správy elektronických stížností, včetně zveřejňování rozhodnutí veřejných zadavatelů o nabídkových řízeních v případě zrušení. Vyzývá Ukrajinu, aby dále posílila kapacitu správního soudu odpovědného za odvolání.

EU zdůrazňuje, že Ukrajina musí posílit **integritu** zadávání veřejných zakázek zlepšením posuzování protikorupčních rizik, vnitřních a vnějších kontrol a mechanismů prosazování a auditních mechanismů. Vyzývá Ukrajinu k zajištění toho, aby její právní předpisy týkající se zadávání veřejných zakázek jasně stanovily požadavky na transparentnost a integritu, a k přijetí a provádění protikorupční strategie vypracované konkrétně pro veřejné zakázky.

7. Kapitola 18 – Statistika

EU konstatuje, že **statistická infrastruktura** Ukrajiny je částečně v souladu s *acquis* EU. Vyzývá Ukrajinu, aby pro odvětví statistiky vyčlenila odpovídající finanční a lidské zdroje s cílem dosáhnout s *acquis* EU plného souladu. Ukrajina se rovněž vyzývá, aby zajistila plnou profesionální nezávislost ukrajinské státní statistické služby (SSSU) a dalších tvůrců oficiálních statistik (zejména Národní banky Ukrajiny a Ministerstva financí) a předávání všech údajů požadovaných podle *acquis* EU Eurostatu.

EU bere na vědomí, že Ukrajina používá pro tvorbu statistik některé z hlavních **klasifikací** EU, ale stále je třeba zavést novější verze. Vyzývá Ukrajinu, aby zajistila další nezbytnou práci na statistických registrech s cílem dosáhnout plného souladu s *acquis* EU.

EU zdůrazňuje, že Ukrajina dosáhla částečného souladu s *acquis* EU v oblasti **statistiky**, přičemž ve všech oblastech bude ještě zapotřebí značného úsilí. Vyzývá Ukrajinu, aby v zájmu plného souladu dosáhla dalšího pokroku ve všech statistických oblastech.

8. Kapitola 32 – Finanční kontrola

EU bere na vědomí, že Ukrajina dosáhla částečného souladu s normami EU v oblasti **vnitřní finanční kontroly ve veřejné správě**, a vyzývá ji, aby zlepšila účinné provádění, zejména pokud jde o delegovanou manažerskou odpovědnost a řízení rizik. Zdůrazňuje, že je třeba posílit kapacity funkce interního auditu, a vyzývá Ukrajinu, aby rovněž vyjasnila úlohu Státní kontrolní služby.

EU konstatuje, že Ukrajina dosáhla částečného souladu s *acquis* týkajícím se externího auditu. Zdůrazňuje, že je nutné, aby Ukrajina posílila politickou, finanční a správní nezávislost a mandát Účetní komory Ukrajiny (ACU) v souladu s požadavky Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI). Vyzývá Ukrajinu, aby zlepšila spolupráci mezi ACU a Nejvyšší radou Ukrajiny s cílem posílit dohled nad státním rozpočtem. Auditní činnost je třeba zlepšit se zaměřením na její dopad a s cílem sladit ji s mezinárodními standardy.

EU Ukrajinu vyzývá, aby plně sladila své vnitrostátní právní předpisy se směrnicí EU o boji proti podvodům poškozujícím **finanční zájmy EU** vedeném trestněprávní cestou.

EU Ukrajinu vyzývá, aby formálně navázala a posílila spolupráci mezi příslušnými vnitrostátními orgány v oblasti **ochrany eura proti padělání**, a konstatuje, že Ukrajina v této oblasti vykazuje částečný soulad s *acquis* EU.

* * *

S ohledem na současný stav příprav Ukrajiny EU konstatuje, že pokud Ukrajina bude i nadále dosahovat pokroku ve sbližování s *acquis* EU a příslušnými evropskými normami, na něž se vztahuje tematický okruh 1, a v jejich provádění, a než bude možné podniknout v procesu vyjednávání o tomto tematickém okruhu další kroky, je třeba, aby byla splněna tato *průběžná kritéria*:

- *Pokud jde o tematický okruh 1*, Ukrajina na *horizontální úrovni* zajistí prostřednictvím spolehlivého a multidisciplinárního mechanismu dohledu důkladné a neustálé monitorování trvalého provádění plánů v oblasti právního státu, reformy veřejné správy a fungování demokratických institucí, přičemž zvláštní pozornost bude věnována přiměřenosti lidských a finančních zdrojů, institucionální kapacitě, dodržování stanovených lhůt a aktivnímu a smysluplnému dialogu s občanskou společností.

Kapitola 23 – Soudnictví a základní práva

Ukrajina dále provádí komplexní reformu soudnictví a zlepšuje nestrannost, nezávislost, odpovědnost, kvalitu a účinnost soudního systému v souladu s *acquis* EU a evropskými normami. Ukrajina toto prozatímní kritérium splní zejména poté, co:

- posílí nezávislost, integritu, postavení a institucionální kapacity orgánů správy a samosprávy soudnictví a státních zastupitelství, mimo jiné pokud jde o obsazování volných pracovních míst, dosažení hmatatelného pokroku v optimalizaci správy soudnictví, řízení soudů a státních zastupitelství s cílem zvýšit jejich účinnost;

- dále posílí strukturální nezávislost, integritu a odpovědnost na všech úrovních soudnictví, zejména prostřednictvím zdokonalených výběrových řízení založených na zásluhách; reviduje postupy prověřování bezúhonnosti soudců Nejvyššího soudu a Vrchního soudu a výběrových řízení na soudce Nejvyššího soudu a neprodlené rozšíří výběrové komise pro členy Vysoké kvalifikační komise soudců Ukrajiny se smysluplným zapojením nezávislých odborníků jmenovaných mezinárodními partnery; zvýší transparentnost postupu výběru a odvolávání nejvyššího státního zástupce a vysoce postavených státních zástupců na základě zásluh; zruší ustanovení umožňující jmenování a přeřazení státních zástupců do krajských státních zastupitelství a nejvyššího státního zastupitelství bez výběrového řízení a udělí nejvyššímu státnímu zastupitelství právo na přístup k veškerým materiálům z přípravného řízení; pokročí v prověřování současných soudců se zapojením Veřejné rady pro bezúhonnost a osvědčování státních zástupců; přistoupí k řešení nahromaděných nevyřízených případů v disciplinárních věcech a zlepší disciplinární nástroje a nástroje pro předcházení korupci a jejich prosazování, včetně prohlášení o bezúhonnosti, a dosáhne výrazného pokroku při provádění transparentního náhodného přidělování případů.
- zlepší kvalitu soudnictví, a to i výrazným snížením nedostatku soudců a podpůrných zaměstnanců, zavedením účinného pravidelného hodnocení výkonnosti soudců a státních zástupců na základě jasných a objektivních pravidel a hodnoticích kritérií, reformou advokátní komory a pokračující reformou přístupnosti a kvality systému právního vzdělávání a justičního vzdělávání soudců a státních zástupců;

- zvýší účinnost a výkonnost soudů a státních zastupitelství, mimo jiné zlepšením právních předpisů týkajících se řízení před Ústavním soudem, zajištěním usnášeníschopnosti Ústavního soudu a včasným jmenováním mezinárodně prověřených kandidátů se zohledněním příslušných doporučení Benátské komise, rozšířením využívání alternativního řešení sporů, zlepšením právní pomoci a výkonu soudních rozhodnutí, mimo jiné přijetím konkrétních opatření k postupnému ukončení legislativních moratorií, pokrokem v digitalizaci soudního systému a zřízením nového správního soudu v návaznosti na řádný a důvěryhodný výběr soudců se smysluplným zapojením nezávislých odborníků jmenovaných mezinárodními partnery.

Ukrajina dosahuje dalšího významného pokroku v boji proti korupci a jejím předcházení.

Ukrajina toto prozatímní kritérium splní zejména poté, co:

- pokročí v zavádění protikorupčních právních a strategických rámců a bude je trvale a soustavně provádět, včetně výrazného postupného sblížení s *acquis* EU provádění příslušných doporučení skupiny GRECO, OECD a OBSE/ODIHR s účinnou koordinací, sestavováním rozpočtu, monitorováním a hodnocením;
- posílí nezávislost, účinnost mandátu a operační kapacitu specializovaných protikorupčních institucí (jak pro prevenci, tak pro potlačování korupce), mimo jiné rozšířením pravomoci Národního protikorupčního úřadu Ukrajiny (NABU) tak, aby zahrnovala všechny vysoce rizikové veřejné funkce, a udělením nezbytných pravomocí Specializovanému protikorupčnímu státnímu zastupitelství (SAPO) k zahájení trestního řízení proti poslancům parlamentu bez předchozího souhlasu nejvyššího státního zástupce;

- posílí účinnost rámce pro předcházení korupci tím, že dále pokročí v rozvoji a prosazování právních a politických rámců týkajících se majetkových přiznání, ochrany oznamovatelů, střetu zájmů, lobbování, financování politických stran / volebních kampaní, včetně účinných, přiměřených a dostatečně odrazujících sankcí v případě porušení pravidel;
- dosáhne hmatatelného pokroku na cestě k dosažení přesvědčivých výsledků v oblasti vyšetřování, stíhání a odsouzení v případech korupce, zejména pravomocných odsouzení na vysoké úrovni, a zvýší počet a celkovou hodnotu zabaveného, zmrazeného a konfiskovaného majetku, mimo jiné tím, že z právních předpisů odstraní ustanovení o automatickém uzavření trestních případů z důvodu uplynutí lhůt pro vyšetřování v rámci přípravného řízení a provede přezkum stávajících lhůt;
- zlepší začleňování konkrétních protikorupčních opatření prostřednictvím posuzování rizik a systémových opatření přispívajících k integritě v odvětvích, která jsou vůči korupci nejzranitelnější.

Ukrajina dále posiluje ochranu základních práv v praxi. Ukrajina toto prozatímní kritérium splní zejména poté, co:

- posílí provádění právního a politického rámce pro základní práva a jejich prosazování v praxi, zejména prostřednictvím posílené kapacity nezávislých institucí pro základní práva a přípravy na obnovení základních práv a svobod po skončení stanného práva;
- pokročí v reformě vězeňských a vazebních zařízení, včetně zlepšení podmínek v těchto zařízeních, a rovněž podnikne kroky k prevenci a řešení případů špatného zacházení;
- přijme a začne provádět právní předpisy o ochraně údajů v souladu s *acquis* EU, včetně posílených kapacit Národní komise pro ochranu osobních údajů;

- posílí svobodu projevu a svobodu a pluralitu médií zvýšením nezávislosti a institucionální kapacity veřejnoprávních sdělovacích prostředků a regulačního orgánu pro sdělovací prostředky, jakož i záruk ochrany novinářů;
- zajistí další pokrok při sbližování vnitrostátních právních předpisů s *acquis* EU v oblasti rovnosti a nediskriminace, včetně rozsudku ESLP ze dne 1. června 2023, jakož i trestných činů z nenávisti a nenávistných verbálních projevů, práv osob se zdravotním postižením, genderové rovnosti a boje proti genderově podmíněnému násilí, procesních práv podezřelých a obviněných osob v trestním řízení a práv obětí;
- dosáhne pokroku směrem ke zřízení integrovaného systému ochrany dětí a ke sbližení s *acquis* EU v oblasti práv dítěte a pokročí v deinstitucionalizaci dětí mimo rodičovskou péči a osob se zdravotním postižením (dospělých a dětí);
- bude pokračovat v trvalém a důsledném provádění – v souladu s evropskými normami a rámcem pro jednání – příslušných právních předpisů a závazků na ochranu práv příslušníků národnostních menšin, které jsou nedílnou součástí revidovaného ukrajinského akčního plánu zaměřeného na ochranu práv příslušníků národnostních menšin.

Kapitola 24 – Spravedlnost, svoboda a bezpečnost

Ukrajina dosahuje výrazného pokroku v boji proti závažné a organizované trestné činnosti.

Ukrajina toto prozatímní kritérium splní zejména poté, co:

- dosáhne dalšího souladu s *acquis* EU v oblasti boje proti organizované trestné činnosti, včetně vyšetřování a kriminalizace praní peněz, jakož i zmrazení a konfiskace majetku;

- učiní výrazný pokrok v prokazování přesvědčivých výsledků, pokud jde o vyšetřování, stíhání a pravomocná odsouzení ve všech oblastech závažné a organizované trestné činnosti (včetně obchodování s lidmi a pohlavního zneužívání dětí, kyberkriminality a obchodování s palnými zbraněmi, výroby drog a obchodu s nimi, praní peněz a boje proti terorismu);
- dosáhne hmatatelného pokroku v komplexní reformě Státního úřadu pro vyšetřování se smysluplným zapojením nezávislých odborníků jmenovaných mezinárodními partnery;
- prokáže věrohodnou a systematickou praxi zahajování finančních šetření při řešení závažné a organizované trestné činnosti, včetně praní peněz;
- dosáhne hmatatelného pokroku při prokazování dobrých výsledků, pokud jde o zabavování a konečnou konfiskaci majetku, a zlepšení systému vymáhání a správy majetku, mimo jiné posílením a pokrokem v reformě Agentury pro vymáhání a správu majetku se smysluplným zapojením nezávislých odborníků jmenovaných mezinárodními partnery;
- dosáhne hmatatelného pokroku v rozbíjení sítí pro obchodování s lidmi a předcházení nedovolenému držení palných zbraní a obchodování s nimi a boji proti němu, mimo jiné zahájením činnosti národního kontaktního místa pro ruční palné a lehké zbraně;
- posílí svůj institucionální rámec, zejména jasnějším vymezením pravomocí donucovacích orgánů, zvýšením jejich nezávislosti a integrity, zlepšením operačních, analytických kapacit a kapacit IT a meziagenturní spoluprací a odbornou přípravou pracovníků donucovacích orgánů;
- posílí správní kapacitu s cílem splnit požadavky EU v oblasti justiční spolupráce v trestních, občanských a obchodních věcech a zajistit účinnou spolupráci s Eurojustem a úřadem EPPO.

Ukrajina zintenzivňuje úsilí, pokud jde o spolupráci v oblasti drog. Ukrajina toto prozatímní kritérium splní zejména poté, co:

- zřídí fungující vnitrostátní systém včasného varování, který bude disponovat dostatečnými zdroji, posílí Národní středisko pro sledování drog a pokročí s uvedením svých právních předpisů do souladu s *acquis* EU v oblasti drog a prekursorů drog a rovněž jejich likvidace;
- dosáhne hmatatelného pokroku na cestě k přesvědčivým výsledkům, pokud jde o zabavování drog, jejich likvidaci a konfiskaci souvisejícího majetku.

Ukrajina dosahuje výsledků v oblasti legální a nelegální migrace a azylu a v otázkách týkajících se schengenského *acquis* a vnějších hranic a vízové politiky. Ukrajina toto prozatímní kritérium splní zejména poté, co:

- dosáhne lepšího souladu s *acquis* EU v oblasti migrace, azylu, vízové politiky a správy hranic, včetně dalšího sblížení s metodikou evropské integrované správy hranic;
- posílí své institucionální kapacity, mechanismy spolupráce a koordinace mezi orgány zapojenými do řízení migrace, hranic a azylu a posílí boj proti nelegální migraci a převaděčství migrantů;
- zlepší svůj azylový systém, včetně postupů zaručujících právo žádat o azyl a odvolat se proti rozhodnutím.

* *

S ohledem na současný stav příprav Ukrajiny a za předpokladu, že Ukrajina splní průběžná kritéria – horizontálně a pro kapitoly týkající se právního státu –, EU konstatuje, že pokud Ukrajina bude i nadále pokračovat ve sbližování s acquis EU, na které se vztahují následující kapitoly, a v jeho provádění, a aniž jsou dotčeny jakékoli další podmínky stanovené v dalších referenčních kritériích definovaných pro tematický okruh 1, bude možné tato kritéria předběžně uzavřít teprve poté, co se EU shodne na tom, že byla splněna následující kritéria:

Kapitola 5 – Veřejné zakázky

- Ukrajina plně sladí svůj vnitrostátní právní rámec s acquis EU, pokud jde o všechny oblasti zadávání veřejných zakázek, včetně koncesí, partnerství veřejného a soukromého sektoru a zadávání zakázek v oblasti obrany, čímž zajistí integritu agentur pro zadávání veřejných zakázek a mezinárodních dohod, kterými se určité veřejné zakázky vyjmají z pravidel pro zadávání veřejných zakázek, a to v souladu se Smlouvou o fungování EU, právními předpisy EU v oblasti zadávání veřejných zakázek a dalšími příslušnými ustanoveními acquis EU;
- Ukrajina dosáhne odpovídající správní, operační a institucionální kapacity na všech úrovních a přijme vhodná opatření pro zajištění řádného provádění a vymáhání vnitrostátních právních předpisů v této oblasti v dostatečném předstihu před přistoupením, což zahrnuje prokázané výsledky, pokud jde o:
 - vypracování praktických prováděcích a monitorovacích nástrojů (včetně správních pravidel, instrukcí, manuálů a vzorových smluv);
 - posílení kontrolních mechanismů, které jsou nezbytné k zajištění plné znalosti a spolehlivosti systému, mimo jiné zajištěním včasných auditů, pečlivého monitorování a zvýšené transparentnosti fáze plnění veřejných zakázek na základě systematického posuzování rizik s upřednostněním kontrol v odvětvích a v rámci postupů, které jsou nejvíce ohroženy korupcí a podvody, včetně obrany, energetiky a obnovy;

- efektivní fungování systému opravných prostředků, mimo jiné v oblasti koncesí, partnerství veřejného a soukromého sektoru a zadávání zakázek v oblasti obrany;
- zlepšení posuzování rizik, požadavky na transparentnost nákladů, náležitou péči uchazečů a donucovací mechanismy pro předcházení korupci a střetu zájmů při zadávání veřejných zakázek a boj proti nim na ústřední i místní úrovni;
- Ukrajina vykáže přesvědčivé výsledky, pokud jde o spravedlivý a transparentní systém zadávání veřejných zakázek, který zajišťuje efektivnost, účelnost a hospodářsky přínosné využívání veřejných zdrojů, hospodářskou soutěž a silné záruky a opatření proti korupci.

Kapitola 18 – Statistika

- Ukrajina předloží klíčové makroekonomické údaje (národní účty, vládní finanční statistiky / postup při nadměrném schodku) v souladu s metodikou Evropského systému účtů (ESA), jakož i souvisejícím programem pro předávání údajů ESA, požadavky na oznamování HND a v rámci postupu při nadměrném schodku a dalšími příslušnými požadavky spolu s požadovaným podrobným popisem použité metodiky s tím, že předložené údaje a popisy již předtím ověří Eurostat a potvrdí odpovídající soulad s pravidly EU, pokud jde o včasnost, úplnost, soudržnost, transparentnost a přesnost;
- Ukrajina přijme plán pro: i) odstranění zbývajících nedostatků ve všech tabulkách ESA, ii) předání zbývajících tabulek v rámci programu předávání údajů ESA, iii) odstranění zbývajících nedostatků v informacích, které mají být poskytnuty společně s tabulkami pro postup při nadměrném schodku, a iv) provedení zbývajících metodických otázek. Eurostat potvrdí relevantnost plánu.

Kapitola 32 – Finanční kontrola

- Ukrajina přijme vhodná opatření k zajištění řádného provádění regulačního rámce vztahujícího se na vnitřní kontrolu, včetně delegované manažerské odpovědnosti a řízení rizik. Posílí institucionální kapacitu funkce interního auditu, aby bylo zajištěno řádné provádění a prosazování vnitrostátních právních předpisů v oblasti vnitřní finanční kontroly ve veřejné správě;
- Zajistí politickou, finanční a správní nezávislost a mandát Účetní komory Ukrajiny v souladu se standardy Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI);
- Ukrajina uvede své právní předpisy v soulad s *acquis* EU v oblasti boje proti podvodům a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie. Ukrajina zajistí mandát a operační kapacitu pro svou vnitrostátní koordinaci boje proti podvodům s cílem zajistit dostatečnou a účinnou koordinaci činností v oblasti boje proti podvodům. Ukrajina zavede účinnou národní strategii boje proti podvodům na ochranu finančních zájmů EU. Ukrajina prokáže přesvědčivé výsledky v oblasti spolupráce s Komisí, Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřadem evropského veřejného žalobce (EPPO), pokud jde o nahlášené nesrovnalosti a případy vyšetřování zahrnující finanční prostředky EU;
- Ukrajina uvede v soulad s *acquis* EU své právní předpisy v oblasti ověřování pravosti euromincí a přistoupí k ratifikaci a provádění ženevské Mezinárodní úmluvy o potírání penězokazectví z roku 1929.

* *

Po celou dobu jednání bude pokračovat monitorování pokroku při sbližování právních předpisů s *acquis* EU a s příslušnými evropskými normami a při jejich provádění. EU zdůrazňuje, že bude věnovat zvláštní pozornost monitorování všech konkrétních výše uvedených otázek s cílem zajistit správní kapacitu Ukrajiny, její schopnost dokončit sbližování právních předpisů ve všech oblastech tohoto tematického okruhu, jakož i další pokrok v provádění a vymáhání. Konkrétně je třeba mít na zřeteli vazbu mezi tímto tematickým okruhem a dalšími tematickými okruhy jednání.

Ke konečnému posouzení souladu ukrajinských právních předpisů s *acquis* EU a příslušnými evropskými normami, jakož i schopnosti Ukrajiny provádět je může dojít teprve v pozdější fázi jednání. EU Ukrajinu vyzývá, aby Radě přidružení kromě všech informací, které může EU v souvislosti s jednáním o tomto tematickém okruhu vyžadovat a které mají být konferenci poskytnuty, pravidelně poskytovala podrobné písemné informace o pokroku v provádění *acquis* EU.

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem se konference bude muset k tomuto tematickému okruhu v příhodném okamžiku vrátit.

EU dále připomíná možnost, že v období od 3. června 2026 do uzavření jednání bude přijato nové *acquis*.
